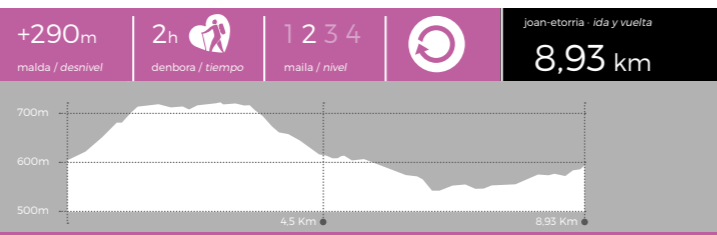

ARABAKO ERRIOXAKO MENDI-IBILBIDEAK

RUTAS DE SENDERISMO POR RIOJA ALAVESA

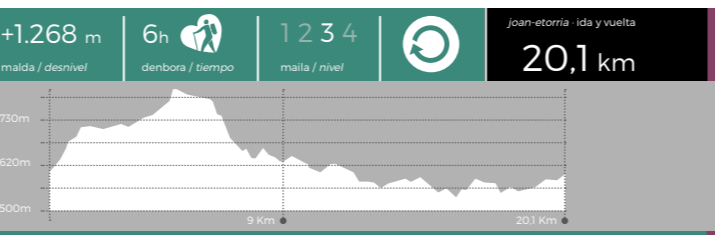
A SAMANIEGO

Ibilbide laburra eta horren leuntasuna dela eta, mundu guztierentzat egokia da. Nola oinez hala bizikletaz Arabako Errioxa gainontzeko Arabar lurretatik bereizten duen mendizerraz gozatzeko aukera izanen duzu. Mendizerra horrek babesten du Arabako Errioxa hezetasun, hotz eta ipar euririk.

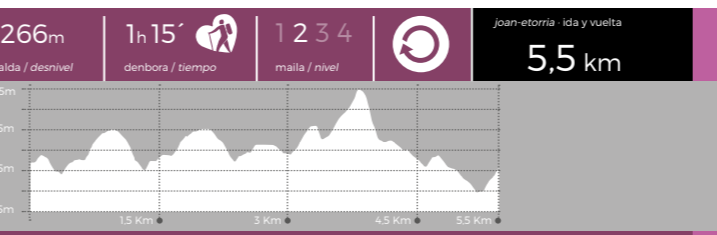

C SAMANIEGO-LEZA-SAMANIEGO

Mendi magalak inguruzten dituen ibilbide honek Arabako Errioxako bitarteko adierazgarrienetako bat erakutsiko dizu: Sotilloko Trikuharria. Eta baita eskualdeko erdiguneko bi herri ere. Bai iriteeran bai iristen, bi baselizak ederekin agurtuko gaituzte.

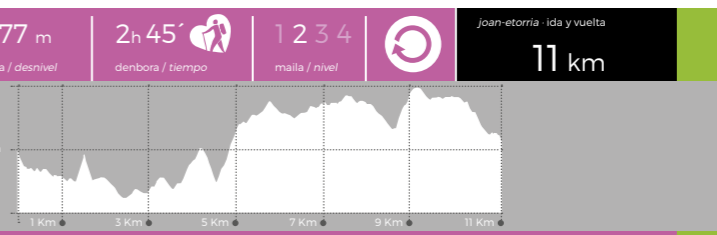
D LEZA

Bisita ezazu "La Lombilla". Lezako upategi gehienak hartzen dituen muinoa. Ehun urteki gorako erkametzaz inguratutako otorduak egiteko gunea ikusiko duzu. horixe da. Artadiarekin batera, Arabako Errioxako berezko landaretzaren azken lekukoa. Mediterraneoko faunaren babesleku nagusiak dira.

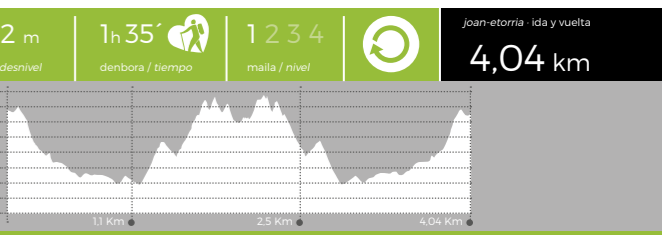
E NAVARIDAS NAVARIDASKO ONDAREA PATRIMONIO DE NAVARIDAS

Jauregi bat, baseliza, eliza, edateko ura zerion iturri zaharra, aztarnategi bat, ongi zaindutako txabola, artadi eremuak eta urmala batek osatzen dute hiribilduaren ondare gehiena zeharkatzen duen ibilbide hori.

G NAVARIDAS CASTEJON GAINA AZTARNATEGIA YACIMIENTO ALTO CASTEJÓN

Ondare Kultural izendatutako eremu arkeologiko. Monumentu Multzotzat hartua. 16 hektarea inguru ditu eta muinoa eta hurbileko ingurua hartzen ditu. Castejon Gainako Interpretatzeko Zentrotik abiatu behar da.

INTRODUCCIÓN · SARRERA

Hona hemen 18 bideak eta ibilbide Arabako Errioxa beste era batean ezagutzeko. Askotariko bideak, basoak, urmaelak, trikuharriak, leizeak, ibaikiak, baselizak, Erdi Aroko herriak, hegaztiak, tontorrak eta gure eskualdeko ikusgarriena den hori ezagutzera eramango zaituztenak, paisaia aldakor hori, gehienetan mahastiak eta olibondoak tarteka dituela.

Familientzako ibilbideak aurkituko dituzue, aisi eremuetan zeuenekin gozatu ahal izateko, publiko orori zuzendutako ibilbideak ere bai, edonorentzat egokiak eta ahailegin handiegirik eskatzen ez dutenak; eta beste batzuk, adituei bideratuak eta bai luzeragatik bai zailtasunagatik, mend-i-xenda zailtasunean eskarmentua eskatzen dutenak.

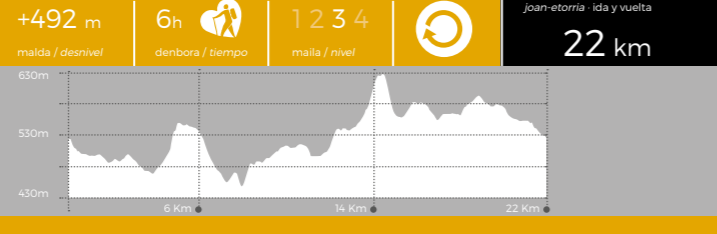
Aukera ezazue gustukoena, jantzi arropa erosoak eta botak eta goza ezazue benetako jendearekin harremanetan eta gure gastronomia aberatsa dastatzen. Bizi bizipen aparta Arabako Errioxan.

Te presentamos 18 senderos y rutas que te ayudarán a descubrir de una manera diferente Rioja Alavesa. Caminos variados que nos descubren bosques, lagunas, dolmenes, cuevas, ríos, ermitas, villas medievales, aves, cimas y lo más espectacular de nuestra comarca: el paisaje cambiante salpicado de viñas o olivos en su gran mayoría.

Encontrarás paseos familiares que atraviesan espacios de esparcimiento en los que disfrutar con los tuyos, también recorridos dirigidos al público general, aptos para todo el mundo, cuyo recorrido no supone un gran esfuerzo, y otros destinados a los expertos, en los que se requiere experiencia en la práctica del senderismo, ya sea por su dureza o por su distancia.

Elige el que más te guste, ponte ropa cómoda, las botas y disfruta del contacto con la gente auténtica y de una rica gastronomía. Vive Rioja Alavesa a través de una experiencia única.

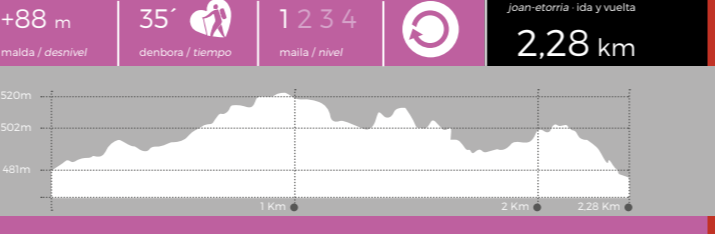
H NAVARIDAS-ELCIEGO-LAGUARDIA-PÁGNANOS-LEZA

Arabako Errioxako bost udalerri zeharkatzen ditu ibilaldi honek. Zenbait paisaia, mahasti itsasoak, ondare oparoa eta ezin konta ahalaba upategi zeharka itzazu, gainera, upategi desberdinak ikusiko dituzue: abangoardiakoak, kalatuetakoak, familiarrak... Bizikletaz egitea gomendatzen da.

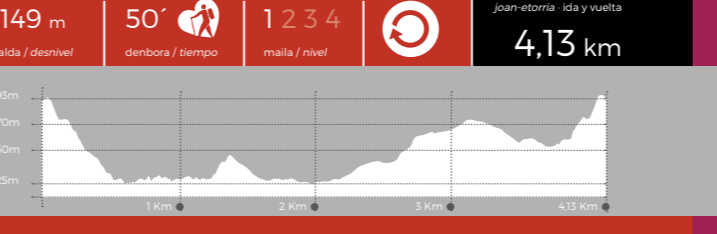
I VILLABUENA DE ÁLAVA/ESKUERNAGA TRIKUHARRIAREN IBILBIDEA RUTA DEL DOLMEN

Ibilbide zirkular honek San Andrés Elizan du hasiera eta mahasti artean egiten du aurrera Montecilloko Trikuharria iritsi arte. Honen ostean, estetika megalitikoan oinarritutako Ibaola Harriak hilerri atea hurbiltzen da. Bidekha honek Eskuernagarantz eramanen gaitu berriro ere Herrera errekeren paraleloan.

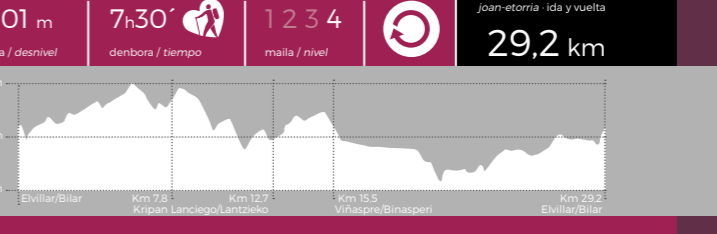
J YÉCORA/IEKORA BERCIJANAKO IBILBIDE BERDEA SENDA VERDE DE BERCIJANA

Leon Dormido (1245m.) eta mahatsondo, zereal eta olibondo soro erraldoien aurrean Bercijanako Ama Birjinaren baselizara iritsiko gara (XIII. eta XIV. mendeak). Hasieran Iturri Zaharra aurkituko digu, edateko ur-horniketarako iturri zaharra.

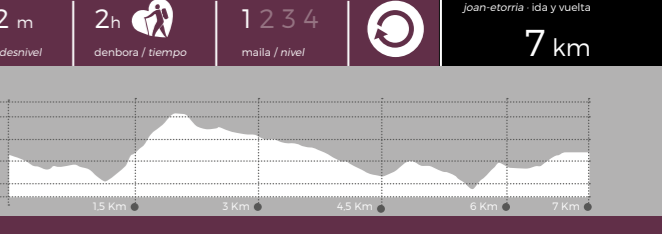
K ELVILLAR/BILAR-KRIPAN-LANCIEGO/LANTZIEKO-VIÑASPRE/BINASPERI IBILBIDE BERDE KULTURALA RUTA VERDE CULTURAL

Ibilbide honek Arabako Errioxako paisaia ederra erakutsiko digu (basoak, zereal soroak, mahastiak, olibadiak...) eta, aldi berean, arkitektura tradizionala eta ondare arkitektoniko historikoaren adibideak ezagutzeko aukera emanen digu (trikuharriak, mahatsondoak gordetzeko otxolak, zubiak, iturriak, garbitokiak, pikota-bilkariak...). Horiek guztiak gizakiaren eta ingurumenaren arteko harreman oparo eta zabala islatzen dute.

L LABRAZA DUEÑASKO PINUDIA PINAR DE DUEÑAS

Euskadin, eta Iberiar Penintsulako ipar-mendebaldean, kaltegarritzat hartua den espezie baten masa natural bakarra da: Aleppo pinua (Pinus halepensis). Bizilagunek egurrak egiteko baliatzen dute. Horrez gain, baso horrek txaparrak, ipuruak eta arteak ere baditu, eta, halaber, landare ausituak, erromeroa, ezkaia, izpiilku, txillarra eta azeri-mahatsa besteak beste.

GOMENDIOAK

Seinaleak errespetatu.

Natura errespetatu eta zaindu (landareta, fauna, ibaiki...). Ez hondatu, aldatu edota bota natura inguruko elementurik.

Ez zaborrik, musuzapirik edo azalik lurperatu. Hurbilen duzun edukiontzira bota.

Bidean aurkitzen dituzun atatak eta hesiak itxi.

Eguraldi-iragarpenak kontsultatu.

Ura, telefonoa eta elikagaiaren bat eraman alboa.

Sasoia araberako arropa eta oinetako erosoa jantzi.

Prismatikoak eta kolore bizikoak ez diren arropak jantzi, fauna hobeto behatzeko.

Udan, tenperatura altuetatik babestu.

Isilik ibili eta animalien oihiturak ikasi.

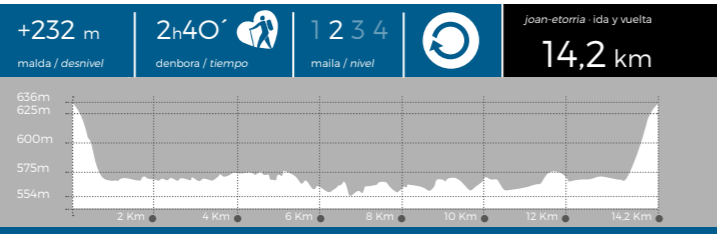
Naturaz eta Arabako Errioxak eskaintzen dizunaz gozatu: bertako jende jatorraz, kultur ondareaz eta gastronomiaz.

Larrialdi kasuan, deitu 112 telefono-zenbakira.

CONSEJOS

- Respetar las señales.
- Respetar y cuidar la naturaleza (flora, fauna, ríos...). No alterar, modificar y/o retirar elementos del medio natural.
- No tires ni entierres basura, pañuelos o peladuras. Depositales en un contenedor cercano.
- Cierra los portones o verjas que te encuentres en el camino.
- Consulta las predicciones meteorológicas.
- Llevar agua, teléfono y comida.
- Vístete con ropa y calzado cómodo y acorde a la temporada.
- Llevar prismáticos y prendas de colores no llamativos que faciliten la observación de la fauna.
- En verano protégete de las altas temperaturas.
- Pasea en silencio y conoce los hábitos de los animales.
- Disfruta de la naturaleza y de lo que te ofrece Rioja Alavesa: de sus gentes auténticas, de su patrimonio cultural y de su gastronomía.
- En caso de emergencia llama a: 112

M LAGUARDIA LAGUARDIAKO AINTZIRAGUNEA COMPLEJO LAGUNAR DE LAGUARDIA

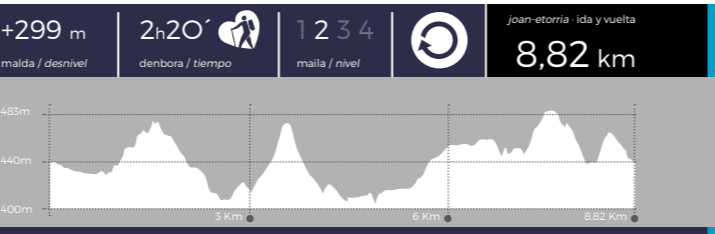

Carralagroño, Carravalseca, Musco eta El Prao de la Pauleko putzuek osatzen dute urmael-gune hau. Ramsar zerrendak munduko heze gune garrantzitsuenen artean sartu du. Natura 2000 Europako Sare Ekologikoan; bestalde, Euskal Autonomia Erkidegoak babestutako biotopoa ere bada.

Carralagroño, Carravalseca, Musco y la balsa de El Prao de la Paül conforman este Complejo Lagunar, incluido en la lista Ramsar entre los humedales más importantes del mundo, en la Red Ecológica Europea Natura 2000; son además, biotopo protegido por la Comunidad Autónoma Vasca.

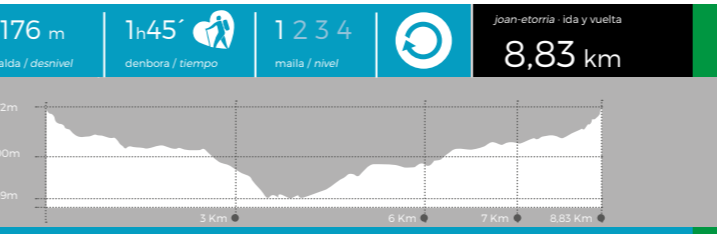
N ELCIEGO MAHASTI ARTEAN ENTRE VIÑAS

Urteko sasoiak paisaia baldintzatzen du, tonu marroietatik berde bizietara pasa daiteke. Ibilbide horrek aldaketa horietaz gozatzeko aukera emanen dizu, eta baita Xabier de Arizaga mediterraneoko lorategiaz ere. Lorategi horrek, Elciego eta Arabako Errioxako flora tipikoaz disfrutatzen lagunduko digu.

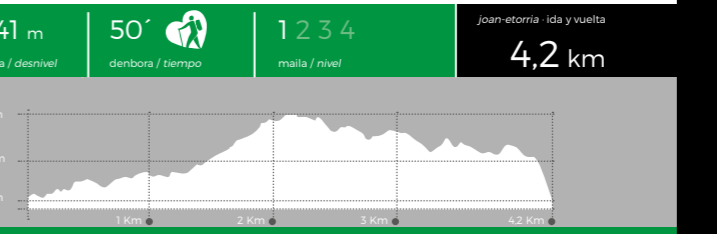
O LABASTIDA/BASTIDA EBROKO IBILBIDEA RUTA DEL EBRO

Ibilaldi nordikoaren teknika garatzeko aukera ematen duen ibilbide erraza da, bai banaka bai taldeka. Ibilbidea Bastidako erdigunetik abiatzen da eta alde zaharra zeharkatu ondoren Ebro ibaiaren bazterren bila abiatzen da aldapa leun batean behera. Ibaierantz jarraituko ditugu Gimileoren meandrorak iritsi aurretik bidegurutze batean utzi arte. Ondoren, Solaguengo Bideetik itzuliko gara.

P LABASTIDA/BASTIDA SAN GINES BASELIZA ERMITA DE SAN GINÉS

Toloño Arkutik abiatuta, Bastidako alde zaharreko goiko aldetik, hain zuzen ere, desnibel gutxiko ibilbide zirkular eder honek San Ginesen baseliza eta honen jolas-gunea eramanen gaitu Machimbrako bidetik. Bide honetan barrena bertako artista baten hainbat eskultura ikusiko ditugu.

Partiendo del Arco de Toloño, ubicado en la parte alta del casco histórico de Labastida/Bastida, este bonito recorrido circular, con muy poco desnivel, nos llevará hasta la Ermita de San Ginés y su área recreativa por el camino del Machimbraco, que nos muestra a lo largo del mismo diversas esculturas de un artista local.

www.rutadelvinoderiojaalavesa.com

araba Álava foru aldundia diputación foral

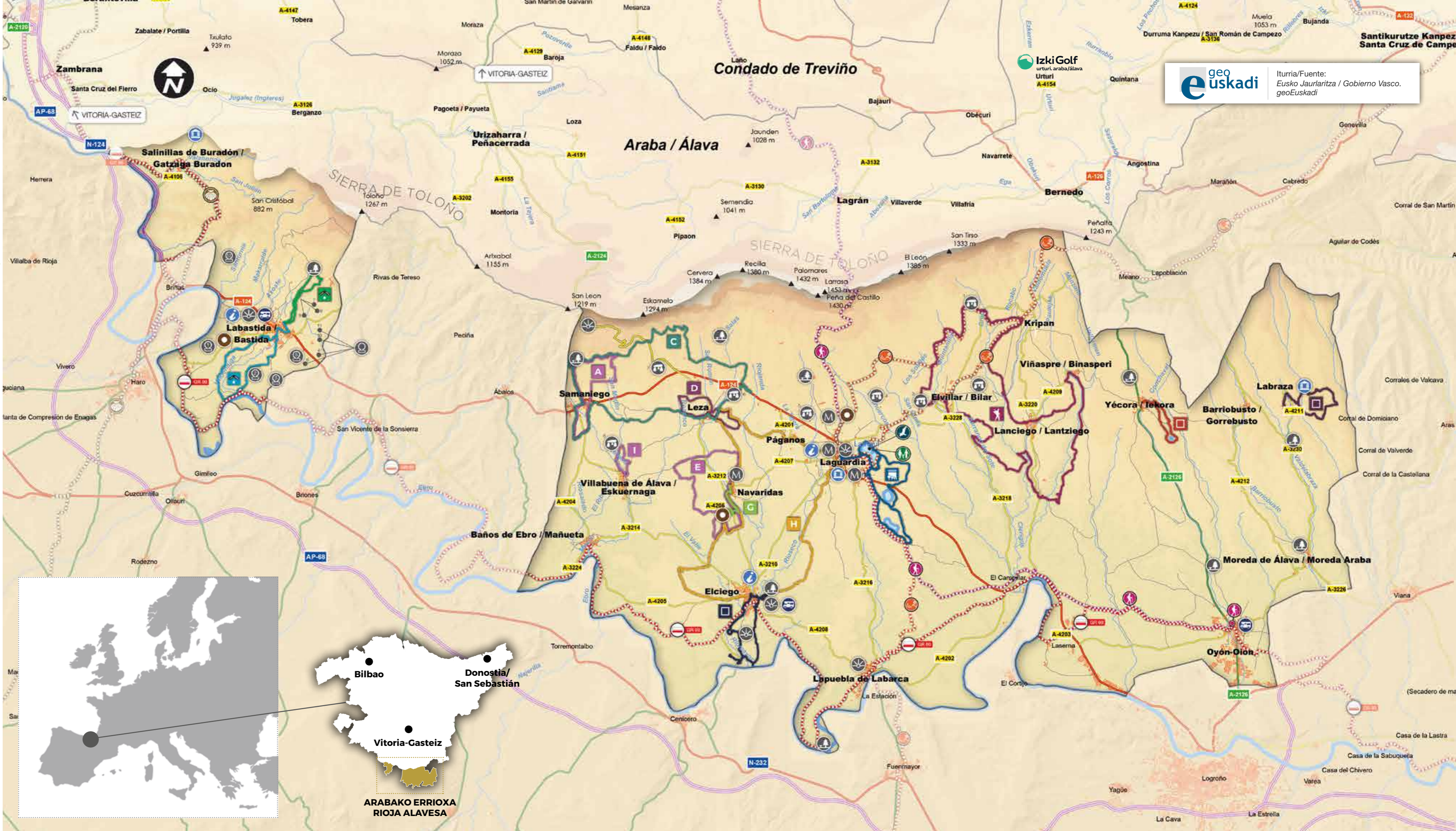
EUSKADI BASQUE COUNTRY

www.visitriojaalavesa.com

Bidaia-agentziaren identifikazio-kodea / Código Identificación Agencia de Viajes: CIE2539

Erregistro zenbakia / Número de registro: AVI00150

- A SAMANIEGO**
- C SAMANIEGO-LEZA-SAMANIEGO**
- D LEZA**
- E NAVARIDASKO ONDAREA PATRIMONIO DE NAVARIDAS**
- G CASTEJON GAINA AZTARNATEGIA YACIMIENTO ALTO CASTEJÓN**
- H NAVARIDAS-ELCIEGO-LAGUARDIA-PÁGANOS-LEZA**
- I TRIKHARRIAREN IBILBIDEA RUTA DEL DOLMEN**
- BERCIJANAKO IBILBIDE BERDEA SENDA VERDE DE BERCIJANA**
- IBILBIDE BERDE KULTURALA RUTA VERDE CULTURAL**
- DUEÑASKO PINUDIA PINAR DE DUEÑAS**
- LAGUARDIAKO AINTZIRAGUNEA COMPLEJO LAGUNAR DE LAGUARDIA**
- MAHASTI ARTEAN ENTRE VIÑAS**
- EBROKO IBILBIDEA RUTA DEL EBRO**
- SAN GINES BASELIZA ERMITA DE SAN GINÉS**

geoEuskadi
Iturria/Fuente: Eusko Jaurlaritza / Gobierno Vasco. geoEuskadi

IKURRAK	SIMBOLOGÍA
Informazioa	Información
Hiribildu Harresiduna	Villa Amurallada
Trikuharriak	Dólmenes
Museoak eta Interpretazio-Zentroak	Museos y Centros de Interpretación
Begiratokiak	Miradores
Landa-dolareak	Lagares Rupestres
Arkeologia	Arqueología
Atsedentekuak	Áreas de esparcimiento
Autokarabentzako aparkalekua	Parking Autocaravanas

Donejakue bidea	Camino de Santiago
Inaziotar bidea	Camino Ignaciano
GR 38 Ardoaren eta Arrainaren Ibilbidea	GR 38 Ruta del Vino y del Pescado
GR 99 Eboko Bide Naturala	GR 99 Camino Natural del Ebro
Ibilbideak	Paseos
Birding Euskadi	Birding Euskadi

DONEJAKUE BIDEA CAMINO DE SANTIAGO

Arabako Errioxaren mendebaldea zeharkatuko du etapa batean. Surcará el oeste de Rioja Alavesa en una etapa.

1 LAPUEBLA DE ARGANZÓN-BRIÑAS

+498 m | 6h20' | 1 2 3 4 | 27 km

Duela bi mendeko protagonismoa galdu duen arren, ibilbide honek bide berde eta doratu interesgarria izaten jarraitzen du. Gipuzkoako ibarrak eta Arabako lautadak bezalaxe, ardatz komun bat eratuz, non eta aniztasunak, ibiltaria, banatu baino gehiago, aberastu egiten duen.

A pesar de haber perdido el protagonismo de hace dos siglos, esta ruta sigue siendo un interesante camino verde y dorado, como los valles gipuzkoanos y las llanuras alavesas, que constituye un eje común en el que la diversidad, lejos de dividir, enriquece al caminante.

GR 120 INAZIOTAR BIDEA CAMINO IGNACIANO

Inaziotar Bidearen bi etapak Arabako Errioxa zeharkatzen dute. Dos de las etapas del Camino Ignaciano atraviesan Rioja Alavesa.

1 SANTIKURUTZE KANPEZU-LAGUARDIA SANTA CRUZ DE CAMPEZO-LAGUARDIA

+690 m | 8h30' | 1 2 3 4 | 32 km

2 LAGUARDIA-LAPUEBLA DE LABARCA

+53 m | 2h' | 1 2 3 4 | 10 km

Inaziotar Bidea zera da. Loiolako Ignazio zaldunak 1522. urtean bere herritik, Azpetitik (Gipuzkoa), Kataluniako Manresa hirira egindako ibilbidea. Euskal lurretatik abiatzen da ibilbidea eta bi probintzia zeharkatzen ditu, hau da, Gipuzkoa eta Araba, bidean aurrera egin baino lehen.

El Camino Ignaciano recrea el itinerario que el caballero Ignacio de Loyola recorrió en el año 1522 desde su localidad natal, Azpetitia (Gipuzkoa), hasta la ciudad catalana de Manresa. El itinerario se inicia en tierras vascas y atraviesa dos de sus provincias, Gipuzkoa y Álava, antes de proseguir su andadura.

GR 38 ARDOAREN ETA ARRAINAREN IBILBIDEA RUTA DEL VINO Y EL PESCADO

GR 38ak Arabako Errioxa zeharkatzen du, bi etapatan. El GR 38 atraviesa Rioja Alavesa a lo largo de dos etapas.

1 OYÓN/OION-LAGUARDIA

+343 m | 5h | 1 2 3 4 | 19,3 km

2 LAGUARDIA-ALBAINA

+833 m | 5h30' | 1 2 3 4 | 22 km

Itsaso eta paduratik Toloño Mendilerroko mendien oinera arte. Urkiolako lur harritsuetatik igaroz, ibilbide horretan zehar zeharkatzen diren paisaien dibertsitateak bisitaria ikarretzea egingo du.

Desde el mar y la marisma hasta el piedemonte de la Sierra de Toloño pasando por los rocosos dominios de Urkiola, la diversidad de paisajes que se atraviesan a lo largo de este recorrido no dejará impasible al visitante.

GR 99 EBROKO BIDE NATURALA CAMINO NATURAL DEL EBRO

Ibilbide luze honek 1280 km ditu gutzira (horren adarrak barne hartuta), horietatik 70 km inguru Arabako Errioxako lurretan barrena. Ibilbideak hainbat sartu-irten egiten ditu eskualdean, Gatzaga Buradon, Bastida, Mañeta, Elciego, Lapuebla de Labarca edo Oion herriak ezagutzeko aukera da.

Este gran recorrido suma un total de 1280 km (incluyendo sus ramales). De ellos, aproximadamente, 70 km transcurren por tierras de Rioja Alavesa. Un recorrido que entra y sale varias veces por la comarca. Una oportunidad para descubrir localidades como Salinillas de Buradón/Gatzaga Buradon, Labastida/Bastida, Baños de Ebro/Mañeta, Elciego, Lapuebla de Labarca u Oyón-Oion.

TURISMO BULEGOAK OFICINAS DE TURISMO

LAGUARDIA
Casa Garcetas, Mayor, 52 · T. 945 600 845
E. turismo@laguardia-alava.com · W. www.laguardia-alava.com

LABASTIDA/BASTIDA
Palacio Salazar · Casa de Cultura, Plaza de la Paz, s/n · T. 945 331 015
E. turismo@labastida.eus · W. www.labastida.eus

ELCIEGO
Edificio "Casa de los Maestros", Norte, 26 · T. 945 606 632
E. info@elciego.es · W. www.elciego.es

VISIT — Ríoja Alavesa
BIZI EZAZU ZEURE ESPERIENTZIA!
VisitRiojaAlavesa.com
DISFRUTA DE TU EXPERIENCIA